

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

Lietuvos nacionaliniam operos ir baletu teatrui

A. Vienuolio g. 11, LT-01104 Vilnius

VALSTYBINIO AUDITO IŠVADA

2010 m. gegužės 26 d. Nr. 9-35
Vilnius

Audito metu vertinome Lietuvos nacionalinio operos ir baletu teatro 2009 metų finansinių ir kitų ataskaitų duomenis, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams (toliau – valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumas) per 2009 metus. Teatras 2009 metų finansines ir kitas ataskaitas, Valstybės kontrolės gautas 2010 m. vasario 8 d., pateikė 2010 m. vasario 3 d. raštu Nr. S2 -63 „Dėl metinio balanso ataskaitos už 2009 m. pateikimo“. Teatro vadovas yra atsakingas už finansinių ir kitų ataskaitų parengimą ir pateikimą, valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą. Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę apie finansines ir kitas ataskaitas bei valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą.

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, kuriuose nustatyta, jog auditą turime planuoti ir atlikti taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą dėl finansinių ir kitų ataskaitų duomenų tinkamo ir teisingo pateikimo, valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo. Audito metu surinkome įrodymus, kuriais pagrindėme teatro apskaitos sistemos ir vidaus kontrolės, finansinių ir kitų ataskaitų parengimo ir pateikimo, valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo vertinimus. Tikime, kad atliktas auditas suteikia pakankamą pagrindą mūsų nuomonei pareikšti.

Audito metu vertindami finansinių ir kitų ataskaitų duomenis nustatėme:

– Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. balanse ilgalaikio materialiojo turto (aktyvo 011–019 sąsk.) ir ilgalaikio materialiojo turto fondo (pasyvo 250 sąsk.) likutis nurodytas 904,5 tūkst. Lt mažesnis, nes netinkamai apskaičiuotos 2009 m. pastatytų spektaklių išlaidos.

Perskaičiusius iki 2009 m. netinkamai skaičiuotą spektaklių savikainą Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. balanse ilgalaikio turto sąskaitų likučiai būtų dar didesni (žr. ataskaitos 1.1 d., 6 psl.);

- Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. balanse atsargų (aktyvo 06 sąsk.) ir finansavimo iš biudžeto (pasyvo 230 sąsk.) likutis nurodytas 5,9 tūkst. Lt mažesnis, nes netinkamai apskaitytos atsargų kūrimo išlaidos (žr. ataskaitos 1.2 d., 6 psl.).

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turėtų ankstesnėse pastraipose išdėstyti dalykai, Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro 2009 metų finansinės ir kitos ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais parengtos ir pateiktos pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius biudžetinių įstaigų buhalterinę apskaitą ir finansinių ir kitų ataskaitų sudarymą.

Audito metu vertindami valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams nustatėme:

- teatras vykdydamas investicinį projektą „Scenos įrangos rekonstravimas, transformatorinės pastotės rekonstravimas, priestato statyba bei pagalbinių patalpų rekonstravimas“ ir naudodamas jam skirtas lėšas pažeidė teisės aktų nuostatas:

- pirkdamas rekonstravimo darbus pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymą, nes laimėtoju pripažino tiekėją, neįvertinęs jo atitikties nustatytiems kvalifikaciniams reikalavimams (žr. ataskaitos 2.1 d., 7 psl.);

- rengdamas dokumentus (aprašomąjį dokumentą) tiekėjams pateikė neišsamius numatomų darbų aprašymus. Preliminariojoje sutartyje nenumatė visų darbų ir įrangos ir netiksliai apskaičiavus jų kainas, teatras pagal sutartis papildomai pirko Preliminariojoje sutartyje nenumatytų darbų ir įrangos (juos buvo galima numatyti rengiant aprašomąjį dokumentą) už 7 572,7 tūkst. Lt (žr. ataskaitos 2.1 d., 7 psl.);

- nepatvirtinęs scenos įrangos rekonstravimo darbų projekto ir sąmatos užsakovo tvirtinamuoju dokumentu pradėjo vykdyti darbus, pažeisdamas statybos techninio reglamento STR 1.05.06: 2005 „Statinio projektavimas“ nuostatas (žr. ataskaitos 2.1 d., 7 psl.);

- pradėjo vykdyti statybos darbus neturėdamas statybos leidimo – pažeidė Statybos įstatymo reikalavimus (žr. ataskaitos 2.1 d., 8 psl.);

- pažeidė statybos techninio reglamento STR 1.09.04:2002 „Statinio projekto vykdymo priežiūra“ nuostatas, nes, kaip užsakovas, su Vokietijos įmone „SBS Buhmentechnik GmbH“, kaip statinio projektuotoju, nepasirašė statinio projekto vykdymo priežiūros sutarties, projektavimo darbų rangos sutartyje nenumatė statinio projekto rengėjo prievolės atlikti statinio projekto vykdymo priežiūrą, nenustatė jos kainos ar kainos apskaičiavimo taisyklių, atsižvelgiant į statybos terminus, kurių sutarties šalys turi laikytis, sudarydamos statinio projekto vykdymo priežiūros sutartį, projekto vykdymo priežiūros sutarties nepasirašė iki statinio statybos pradžios (žr. ataskaitos 2.1 d., 8 psl.);

- pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymą, nes pirkdamas konsultavimo paslaugas už 8,6 tūkst. Lt sudarė sutartį ne su mažiausią kainą pasiūliusiu tiekėju, o su fiziniu asmeniu (žr. ataskaitos 2.1 d., 8 psl.);
- pagal įstatymą būdamas perkančiąja organizacija papildomai nupirko darbų ir įrangos už 12 855,8 tūkst. Lt netaikydamas nė vieno iš Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytų pirkimo būdų (žr. ataskaitos 2.1 d., 8 psl.);
- pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymą, nes pakeitė laimėjusio tiekėjo pasiūlymo kainą ir už įrangą sumokėjo 62,4 tūkst. Lt didesnę kainą (žr. ataskaitos 2.1 d., 8 psl.);
- pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymą, nes sudarant sutartį padarė esminius Preliminariosios sutarties sąlygų pakeitimus (vieną scenos įrangą pakeitė kita) ir už įrangą sumokėjo daugiau (2 106,8 tūkst. Lt) (žr. ataskaitos 2.1 d., 8 psl.);
- už neparengtą projektą rangovui – Vokietijos įmonei „SBS Buhmentechnik GmbH“ nepagrįstai sumokėjo visą sutarties kainą – 584,1 tūkst. Lt (žr. ataskaitos 2.1 d., 8 psl.);
- rangovui – Vokietijos įmonei „SBS Buhmentechnik GmbH“ už faktiškai neatliktus darbus sumokėjo 575,0 tūkst. Lt (378,0 tūkst. Lt – tuos pačius darbus įkainavus kelis kartus; 116,6 tūkst. Lt – darbų atlikimo aktuose nurodė neatliktus darbus; 80,4 tūkst. Lt – atliktiems darbams pritaikė klaidingus įkainius) (žr. ataskaitos 2.1 d., 8 psl.);
- neužtikrino, kad pateiktuose darbų atlikimo aktuose būtų nurodyti faktiniai darbų kiekiai ir jų vertė. Todėl audito metu negalėjome patvirtinti, kad pagal rekonstravimo darbų ir įrangos galutinius priėmimo-perdavimo aktus prie sutarčių pateikta įranga ir atlikti darbai už 417,5 tūkst. Lt (žr. ataskaitos 2.1 d., 8 psl.);
- pažeidė Viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių kainodaros nustatymo metodiką, nes susitarime „Dėl rezervinės sumos“ nenumatė įrangos ir darbų, kurie nenumatyti Pagrindiniame pasiūlyme ir bus perkami panaudojant užsakovo rezervo lėšas, kainos ar kainodaros metodikos (žr. ataskaitos 2.1 d., 8 psl.);
- pažeidė Valstybinės kalbos įstatymą, nes rekonstrukcijos apskaitos dokumentus tvarkė ne valstybine kalba (žr. ataskaitos 2.1 d., 9 psl.);
- pasirašęs dėl visos Preliminariojoje sutartyje numatytos rezervo sumos panaudojimo (7 068,5 tūkst. Lt) susitarimą su rangovu – Vokietijos įmone „SBS Buhmentechnik GmbH“, sudarė pirkimo sutartis (3 101,5 tūkst. Lt) su kitais fiziniais ir juridiniais asmenimis įrangai ir darbams pirkti. Pagal šias sutartis teatras 1 103,7 tūkst. Lt panaudojo ne pagal paskirtį – atsiskaitymams už darbus ir įrangą, nesusijusiems su scenos įrangos rekonstravimo, projektavimo ir įrengimo darbais (žr. ataskaitos 2.1 d., 9 psl.);
- priedai teatro darbuotojams už skubių ir sudėtingų darbų vykdymą (1 790,00 tūkst. Lt) skirti nenurodant, kokius – skubius ar sudėtingus darbus atliko ar atliks darbuotojas, todėl negalime

patvirtinti, ar tikrai darbai atlikti ir ar 1 790,00 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų panaudota teisėtai (žr. ataskaitos 2.2 d., 9 psl.);

- tarnybinių atlyginimų koeficientai ir priedai prie tarnybinių atlyginimų teatro darbuotojams padidinti pažeidžiant teisės aktus, viršijus maksimalius darbo užmokesčiui skirtus asignavimus 110,6 tūkst. Lt, o socialinio draudimo įmokoms – 28,6 tūkst. Lt (žr. ataskaitos 2.2 d., 9–10 psl.);

- pažeidžiant teisės aktus nustatyti didesni tarnybinių atlyginimų koeficientai ir skirti didesni priedai prie tarnybinių atlyginimų, todėl teatrui padaryta 11,3 tūkst. Lt žala (žr. ataskaitos 2.2 d., 10 psl.);

- valstybės biudžeto asignavimai (2,6 tūkst. Lt), skirti darbo užmokesčiui, panaudoti pažeidžiant teisės aktus – ne pagal paskirtį (žr. ataskaitos 2.2 d., 10 psl.);

- pažeidžiant teisės aktus į valstybės biudžetą neįmokėta 22,30 tūkst. Lt gautų nuompinigių (žr. ataskaitos 2.5 d., 11 psl.);

- viešajai įstaigai nuompinigiai apskaičiuoti pažeidžiant nustatytą tvarką, todėl negauta 8,9 tūkst. Lt nuompinigių.

Remdamiesi surinktais įrodymais pareiškiame, kad 2009 metais Nacionalinis operos ir baleto teatras valstybės lėšas ir turtą valdė, naudojo ir disponavo jais reikšmingais atžvilgiais nesivadovaudamas Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimais ir ne įstatymų nustatytais tikslais.

Atkreipiame dėmesį į audito metu nustatytą riziką, kad gali pritrūkti lėšų atlikti scenos įrangos rekonstravimo darbus ir gali būti didinama investicinio projekto kaina, nes iki 2008 m. gruodžio 31 d. užsakovo rezervo lėšų panaudota 2 578,8 tūkst. Lt daugiau, negu numatyta Preliminariojoje sutartyje, nors įsigyta įrangos ir atlikta darbų už 47,40 proc. bendros projekto vertės. Šis pastebėjimas neturi įtakos nuomonei, tačiau yra svarbus (žr. ataskaitos 2.1 d. 9 psl.).

Valstybinio audito išvada pateikiama kartu su valstybinio audito ataskaita.

5-ojo audito departamento direktorė

Daiva Bakutienė

5-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Renata Maslauskaitė -
Meškauskaitė